

Синтез творення

Гончар Василь ОМЕЛЯНЕНКО
відсвяткував 90-річчя!

І, як мовиться, не спочиває на лаврах, а творить! Лауреат Шевченківської й премії Данила Щербаківського, заслужений майстер народної творчості Василь Онуфрійович Омеляненко охоче ділиться «таємницями» довголіття, творчої наснаги:

– Прокидаюся о п'ятій ранку. Займаюся фіззарядкою, розминаю руки, бо вони мій головний інструмент, поряюся по господарству. Прогулююся. Потім іду до доньки снідати чи сам готую. А далі – за роботу!

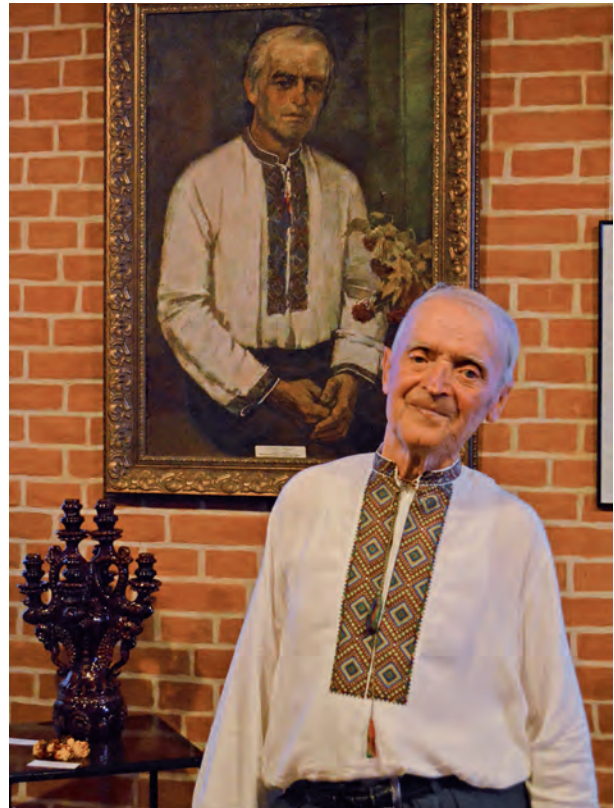
Такий рецепт творчості може здатися надто приземленим, простим. Однак він закономірний. Бо в житті Василя Онуфрійовича змалечку саме праця завжди була основним заняттям. А творчий процес триває навіть тоді, коли він не за гончарним верстатом, а просто робить щось по господарству чи гуляє в парку, годуючи пташок зернятками. Мислення, образи, емоції – усе це синтез творення. Рукам лишається випілити задумане. Просто сказати, та не кожному дано зробити. І цю таємницю розкрити, передати важко. Хіба що глина, як каже пан Василь, сама розкриється, піддасться доброму майстрові.

Опішняя такими славиться. Хоча, звісно, люди тут гончарями не народжуються, а стають, і, як то кажуть, не святі горшки ліплять, майстерність кераміки опановувати – треба таки мати хист.

Ним пан Василь наділений. Про це йому, пригадує, дорослі казали, коли після закінчення семирічки й середньої вечірньої школи йшов працювати на завод художньої кераміки. Адже ліпити він почав ще дев'ятирічним хлопчиськом. Родина Омелянєнків винаймала куток на Гончарівці. Тож Василько бачив, як глина перетворюється на виріб. І собі навчився. Це ремесло допомогло його бідній сім'ї вижити. А для Василя стало справою всього життя.

Пригадує, як на заводі художньої кераміки його намагання вийти за рамки «конвеєра» спочатку не дуже-то й сприймали. Однак згодом розгледіли в новенькому талант, ретельність, настирливість, бо Василь удосконалював свої вироби доти, доки вони йому самому сподобались. Тож поволі його творіння стали затребуваними на заводі. І не лише. Відколи його скульптура «Баран» стала окрасою міжнародної виставки в Брюсселі, а було це на початку 1960-х, майстра та його твори впізнають у світі. Бажають бачити їх і на виставках, і в колекціях у Бельгії, Канаді, Японії, Болгарії, Польщі, США, Норвегії, Великій Британії та інших країнах світу. Не кажучи вже про всесоюзні та всеукраїнські виставки.

А скільки робіт розійшлося як подарунки, то й не злічити, бо пан Василь – людина щедра.

«Гірський козел» (1971), «Лев» (1974), «Свято врожаю» (1976), «Бик» (1980) – роботи, які є високохудожніми творами мистецтва й вважаються основними здобутками майстра. Бо вони справді унікальні.

Коли нещодавно віншували ювіляра, цікаву історію розповів колишній начальник обласного управління культури Петро Бондаревський. Він пригадав, як 1997 року проводили Перший регіональний симпозиум керамічної скульптури «Поезія гончарства на майданах і в парках України» і Василь Омеляненко чаклував над своїм «Левом при двох головах». Роботу помістили в спеціально збудовану для неї піч. Коли виріб пройшов увесь процес випалювання в ній, вистиг, піч розібрали й... ахнули. Лев зачаровував!

Тоді Василь Омеляненко одержав другу премію симпозиуму.

На своєму недавньому ювілеї Василь Онуфрійович приймав вітання колег-гончарів, художників, музейників, колекціонерів... Та, думаю, найприємніше йому було бачити діток із колегіуму мистецтв – продовжувачів опішнянської керамічної традиції.

